

Datum: Rijeka, 14. srpnja 2022.

Kolegij: Alkoholizam i ovisnosti

Voditelj: Prof. dr.sc. Vladimir Mićović, dr.med.

Email voditelja: ravnatelj@zzjzpgz.hr

Katedra: Katedra za javno zdravstvo

Studij: Sveučilišni diplomski studij Sestrinstvo – promicanje i zaštita mentalnog zdravlja

Godina studija: 2

Akadska godina: 2022/23

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij **Alkoholizam i ovisnosti** izborni je kolegij na drugoj godini Sveučilišnog diplomskog studija Sestrinstvo - promicanje i zaštita mentalnog zdravlja i sastoji se od 15 sati predavanja i 10 sati seminara, ukupno 25 sati (2,5 ETSC). Kolegij se izvodi na Fakultetu zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci.

Cilj kolegija je upoznavanje studenata s osnovama razvoja bolesti ovisnosti i alkoholizma, organizacijskom modelu skrbi o ovisnicima u RH kao i prevenciji ovisnosti i rizičnih ponašanja djece i mladih povezanih s ovisnosti. Naglasak se stavlja na obilježja bolesti ovisnosti, rizična ponašanja adolescenata te na modele rješavanja ove problematike u bolničkom i izvanbolničkom liječenju kao i na programima prevencije ranog pijenja alkohola te zloupotrebe sredstva ovisnosti kod djece i mladih.

Sadržaj kolegija:

Javnozdravstveni pristup liječenju i prevenciji bolesti ovisnosti; Razvoj bolesti ovisnosti; Alkoholizam; Modeli liječenja ovisnosti u RH; Rizična ponašanja djece i mladih; prevencija ovisnosti; Vrednovanje programa prevencije.

Izvođenje nastave:

Nastava se izvodi u obliku predavanja i seminara. Tijekom nastave studenti će pripremiti i prezentirati seminar s odabranom temom iz kolegija te na kraju nastave pisati obavezan pismeni završni ispit. Izvršavanjem svih nastavnih aktivnosti te pristupanjem i završnom ispitu student stječe 2,5 ETSC boda. Oba oblika nastave su obvezatna.

Popis obvezne ispitne literature:

1. Kuzman, M., Pavić Šimetin, I., & Pejnović Franelić, I. (2012). Ponašanje u vezi sa zdravljem u djece školske dobi 2009/2010: Djeca i mladi u društvenom okruženju. Hrvatski zavod za javno zdravstvo. Zagreb.
2. Katalinić, D; Huskić, A. (2016). Izvešće o osobama liječenim zbog zlouporabe psihoaktivnih droga u Hrvatskoj u 2015. godini. Hrvatski zavod za javno zdravstvo. Zagreb
3. Sakoman, S. (2002). Obitelj i prevencija ovisnosti. Sysprint. Zagreb.
4. Roviš, D.(ur). (2015). *Izazovi izgradnje cjelovitog pristupa prevenciji ovisnosti te liječenju, resocijalizaciji i socijalnoj reintegraciji ovisnika u Republici Hrvatskoj - Analiza stanja i potreba te iskustava Primorsko-goranske županije*. Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci/ Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije. Rijeka.

Popis dopunske literature:

1. Jané-Llopis, E., & Barry, M. M. (2005). What makes mental health promotion effective? *Promotion & Education*, 12(2 suppl), 47-54. doi: 10.1177/10253823050120020108
2. Bašić, J. & Roviš, D. Paving the way for Prevention Science in Croatia: History, Development and Capacity Building for Research and Implementation of Evidence-based Prevention Programs. (u): Israelashvili, M., Romano, J.L. (ur): *Cambridge handbook of international prevention science*. Cambridge University Press. 2016.
3. Loxley, W., Toumbourou, J. W., Tim, S., Ben, H., Scott, K., Godfrey, C., . . . Williams, J. (2004). *The prevention of substance use, risk and harm in Australia: A review of the evidence*. Canberra, Australia: The National Drug Research Institute and the Centre for Adolescent Health.

Nastavni plan:

Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):

- P1 Javnozdravstveni pristup liječenju i prevenciji bolesti ovisnosti
Ishodi učenja
Opisati javnozdravstveni problem alkoholizma i ovisnosti, osobne, socijalne i ekonomske posljedice za pojedinca, obitelj i zajednicu te nacionalnu politiku prevencije i suzbijanja bolesti ovisnosti s naglaskom na javno zdravstvo..
- P2 Razvoj bolesti ovisnosti
Ishodi učenja
Opisati faze razvoja i obilježja bolesti ovisnosti te najznačajniji komorbiditet. Studenti će razumjeti značaj individualnih i obiteljskih obilježja te utjecaja sredine na razvoj bolesti.
- P3 Alkoholizam
Ishodi učenja
Opisati faze razvoja i obilježja bolesti ovisnosti s naglaskom na alkoholizam te najznačajniji komorbiditet.. Studenti će razumjeti značaj individualnih i obiteljskih obilježja te utjecaj vršnjaka i okoliša na razvoj bolesti.
- P4 Modeli liječenja ovisnosti u RH
Ishodi učenja
Studenti će se upoznati za organizacijom i oblicima bolničkog i izvanbolničkog liječenja te važećim propisima i protokolima u vezi izdavanja zamjenske terapije.

P5 Rizična ponašanja djece i mladih

Ishodi učenja

Opisati javnozdravstveni problem vezan uz rizična ponašanja mladih (rano pijenje alkohola, pušenje, zloupotreba ilegalnih droga itd.) te s time povezanih rizičnih i zaštitnih čimbenika.

P6 Prevencijske strategije

Ishodi učenja

Opisati preventivne strategije, razine prevencije i kontekst. Razumjeti modificirani spektar preventivskih intervencija i promocije mentalnog zdravlja.

P7 Vrednovanje programa prevencije ovisnosti

Ishodi učenja

Studenti će razumjeti koncept učinkovitosti javnozdravstvenih programa prevencije (Efficacy, Effectiveness, Efficiency) te opisati važnost praćenja i vrednovanja u području prevencije ovisnosti. Poseban naglasak biti će stavljen na evidencije based pristup prevenciji ovisnosti te razvoj i stanje prevencije ovisnosti u RH.

P8 Primjeri evidence based programa prevencije prevenciji ovisnosti iz svijeta i RH

Ishodi učenja

Studenti će moći opisati evidence based programe prevencije prevenciji ovisnosti iz svijeta i RH i razumjeti pretpostavke za njihovu implementaciju.

Popis seminara s pojašnjenjem:

1. Programi prevencije ovisnosti
2. Utjecaj medija u oslikavanju problema ovisnosti
3. Analiza rada ustanova polaznika u radu s ovisnostima
4. Prikaz slučaja
5. Ovisnosti o internetu, igrama, mrežama
6. Klubovi liječenih alkoholičara
7. Terapijske zajednice
8. Program resocijalizacije ovisnika

Popis vježbi s pojašnjenjem:

-

Obveze studenata:

Studenti su obavezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

Ocjenjivanje studenta provodi se prema važećem Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci (odobrenog od Senata).

Rad studenta se vrednuje i ocjenjuje tijekom izvođenja nastave te na završnom ispitu. Od ukupno 100 bodova, tijekom nastave student može ostvariti 70 bodova a na završnom ispitu 30 bodova. Ocjenjivanje studenata vrši se primjenom ETCS (A-E) I brožčanog sustava (1 – 5). Ocjenjivanje u ETCS sustavu izvodi se prema diplomskom kriteriju ocjenjivanja.

Kolegij “ Alkohizam i ovisnosti” sluša se na drugoj godini Sveučilišnog diplomskog studija Sestrinstvo – promicanje i zaštita mentalnog zdravlja . Nastava je organizirana u obliku predavanja (15 sati) I seminara (10 sati), ukupno 25 sati (2,5 ETSC). Oba oblika nastave su obvezatna.

Student može polagati ispit najviše tri puta u jednoj akademskoj godini.

Student tijekom nastave može sakupiti maksimum 50 ocjenskih bodova. Da bi pristupio završnom ispitu potrebno je sakupiti 30 bodova. Studenti koji sakupe manje ocjenskih bodova imati će priliku za jedan popravni kolokvij i ako zadovolje mogu pristupiti završnom ispitu. Ukoliko ne zadovolje, nemaju pravo izlaska na završni ispit i moraju ponovo upisati kolegij u slijedećoj akademskoj godini.

Ocjenske bodove (maksimalno 50 bodova) student tijekom nastave stječe prezentacijom seminarskog rada u trajanju od 20 minuta prema ponuđenim temama ili prema slobodnom izboru teme koju dogovori s nastavnikom.

Završni ispit boduje se s maksimalno 50 bodova. Bodovi na završnom ispitu dobivaju se ocjenom pisanog eseja u opsegu od 5-10 stranica.

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

Moguće na engleskom jeziku.

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

-

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2022./2023. godinu)

Raspored nastave

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik

Popis predavanja, seminara i vježbi:

P	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1	Javnozdravstveni pristup liječenju i prevenciji bolesti ovisnosti	1	FZS ili online
P2	Razvoj bolesti ovisnosti	2	FZS ili online
P3	Alkoholizam	1	FZS ili online
P4	Modeli liječenja ovisnosti u RH	2	FZS ili online
P5	Rizična ponašanja djece i mladih	2	FZS ili online
P6	Prevenzijske strategije	2	FZS ili online
P7	Vrednovanje programa prevencije ovisnosti	2	FZS ili online
P8	Primjeri <i>evidence-based</i> programa prevencije ovisnosti iz svijeta i RH	3	FZS ili online
		15	FZS ili online

S	SEMINARI (tema seminara)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
S1	Programi prevencije ovisnosti	2	FZS ili online
S2	Utjecaj medija u oslikavanju problema ovisnosti	2	FZS ili online
S3	Analiza rada ustanova polaznika u radu s ovisnostima	1	FZS ili online
S4	Prikaz slučaja	1	FZS ili online
S5	Ovisnosti o internetu, igrama, mrežama	1	FZS ili online
S6	Klubovi liječenih alkoholičara	1	FZS ili online
S7	Terapijske zajednice	1	FZS ili online

S8	Program resocijalizacije ovisnika	1	FZS ili online
		10	

V	VJEŽBE (tema vježbe)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
-	-	-	-
	Ukupan broj sati vježbi		

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	
2.	
3.	
4.	